

Vaxtagangur Seðlabankans aðlagður virku aðhaldi peningastefnunnar

Peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands hefur ákveðið að lækka vexti á viðskiptareikningum innlánsstofnana um 0,5 prósentur í 9%. Hámarksfjárhæð í vikulegum útboðum innstæðubréfa til 28 daga verður aukin úr 25 ma.kr. í 30 ma.kr., með 9,5% lágmarksvöxtum og 10,25% hámarksvöxtum. Í því felst 0,25 prósentna hækkun hámarksvaxta. Vextir á lánum gegn veði til sjö daga verða lækkaðir úr 12% í 11% og daglánavextir úr 14,5% í 13%. Framangreindar vaxtabreytingar munu færa vaxtaganginn nær vöxtum sem í reynd hafa ráðið aðhaldi peningastefnunnar, en fyrir þessa vaxtaákvörðun voru þeir á bilinu 9,5% til 10%. Vaxtaákvörðunin felur í sér nær óbreytt aðhald peningastefnunnar, eða lítils háttar slökun, eftir fjárhæð og vöxtum innstæðubréfa sem boðin verða út.

Aðgerðir til þess að draga lausafé úr umferð með því að bjóða út innstæðubréf til 28 daga, sem tilkynntar voru eftir síðasta fund peningastefnunefndarinnar, hafa borið árangur. Millibankavextir hafa færst inn í vaxtaganginn. Í því fólst heldur aukið aðhald peningastefnunnar, þótt hinir virku vextir hafi áfram verið lægri en 10%.

Gengi krónunnar hefur verið nokkurn veginn stöðugt frá því síðla sumars, en eigi að síður lægra en æskilegt væri. Inngrip Seðlabankans á gjaldeyrismarkaði hafa verið hófleg og mun minni en sl. sumar. Hætta sem efnahag einkageirans stafar af lágu gengi krónunnar kann einnig að vera einhverju minni en áður var talið í ljósi nýrra upplýsinga um hversu efnahagsreikningar eru berskjaldaðir fyrir gjaldmiðlaáhættu. Endurskipulagning efnahags einkageirans, sem nú stendur yfir, ætti að draga úr þessari áhættu enn frekar.

Fyrstu endurskoðun efnahagsáætlunar stjórnvalda og Alþjóðagjaldeyrissjóðsins er nú lokið. Hún er mikilvægur þáttur í viðleitni til þess að endurheimta traust og forsenda þess að ráðist var í fyrsta áfanga afnáms gjaldeyrishafta, en hann kom til framkvæmda 31. október. Eins og gert var ráð fyrir í áætlun um afnám hafta er innstreymi gjaldeyris til nýfjárfestingar nú leyft og fjárfestar hafa fulla heimild til þess að skipta söluandvirði nýrrar fjárfestingar í erlendan gjaldeyri. Fyrstu áhrif þessara aðgerða, ef einhver eru, ættu að vera að styðja við krónuna, en þegar stofn nýrrar fjárfestingar hefur myndast geta áhrifin á gengi krónunnar verið á hvorn veginn sem er. Í því felst að gengi krónunnar verður næmara fyrir ákvörðunum í peningamálum og væntingum um þær.

Verðbólga hefur hjaðnað hægar en áður var vænst, einkum vegna þess að gengi krónunnar hefur verið veikara en spáð var. Eigi að síður hefur áfram dregið úr verðbólgu. Í október var verðbólga 9,7%, en 8,8% ef leiðrétt er fyrir áhrifum hækkunar óbeinna skatta. Vegna þess að gengi krónu hefur verið lægra og samdráttur innlendrar eftirspurnar heldur minni, eru horfur á því að verðbólga hjaðni hægar

en síðast var spáð. Enn er þó gert ráð fyrir að verðbólga minnki hratt á næsta ári og að undirliggjandi verðbólga verði við verðbólgumarkmiðið á seinni hluta þess árs. Litlar líkur eru taldar á annarrar umferðar verðbólguáhrifum lægra gengis. Vegna þess að verðbólgan stafar að mestu leyti af veikara gengi, en áhrif launakostnaðar verða lítil og áhrif húsnæðiskostnaður neikvæð, gæti hraðari styrking krónunnar en gert er ráð fyrir í spánni, leitt til þess að verðbólga hjaðni töluvert hraðar en spáð er.

Haldist gengi krónunnar stöðugt eða styrkist, og verðbólga hjaðnar eins og spáð er, ættu forsendur fyrir frekari slökun peningalegs aðhalds fljótlega að vera til staðar. Peningastefnunefndin mun eigi að síður gæta varúðar við ákvarðanir í peningamálum og mun aðlaga aðhald peningastefnunnar eins og nauðsynlegt er með hliðsjón af því tímabundna markmiði hennar að stuðla að gengisstöðugleika, og til að tryggja að verðbólga verði nálægt markmiði til lengri tíma litið.